

V Bruseli 24. novembra 2017
(OR. en)

14821/17

COEST 324

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Spoločné vyhlásenie z bruselského samitu Východného partnerstva (Brusel 24. novembra 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame spoločné vyhlásenie z bruselského samitu Východného partnerstva v znení, na ktorom sa účastníci samitu dohodli 24. novembra 2017 v Bruseli.

Spoločné vyhlásenie zo samitu Východného partnerstva

V Bruseli 24. novembra 2017

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád a zástupcovia Arménskej republiky, Azerbajdžanskej republiky, Bieloruskej republiky, Gruzínska, Moldavskej republiky a Ukrajiny, zástupcovia Európskej únie a hlavy štátov alebo predsedovia vlád a zástupcovia jej členských štátov sa zišli 24. novembra 2017 v Bruseli. Na samite sa zúčastnili aj predseda Európskeho parlamentu a zástupcovia Výboru regiónov, Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj, Konferencie miestnych a regionálnych orgánov Východného partnerstva a Parlamentného zhromaždenia Euronest.

1. Účastníci samitu opätovne potvrdzujú veľký význam, ktorý pripisujú Východnému partnerstvu ako špecifickej súčasť európskej susedskej politiky. Opätovne potvrdzujú aj svoj spoločný záväzok k tomuto strategickému a ambicióznemu partnerstvu, ktoré sa zakladá na spoločných hodnotách, spoločných záujmoch a spoločnom porozumení, vzájomnom osvojení a zodpovednosti, diferenciácii, spoločnom ručení a prostredníctvom ktorého sa partnerské krajiny z východnej Európy viac priblížia k Európskej únii. Trvalý a skutočný pokrok pri vykonávaní reforiem je z hľadiska pokračujúceho úspechu Východného partnerstva rozhodujúci.

2. Účastníci samitu opätovne prijali záväzok k posilneniu demokracie, právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd, ako aj zásad a noriem medzinárodného práva, ktoré sú jadrom Východného partnerstva. Európska únia je naďalej odhodlaná podporovať územnú celistvosť, nezávislosť a zvrchovanosť všetkých svojich partnerov. Bezvýhradná podpora, rešpektovanie a dodržiavanie účelu a zásad zakotvených v Charte OSN, Helsinskom záverečnom akte z roku 1975 a v Parížskej charte OBSE z roku 1990 má zásadný význam pre našu spoločnú víziu mierovej a nerozdelenej Európy. Účastníci samitu opätovne potvrdzujú prvky a zásady uvedené v predchádzajúcich vyhláseniach zo samitov Východného partnerstva a zároveň zdôrazňujú svoje pevné odhodlanie pokračovať v plnení záväzkov prijatých na predchádzajúcich samitoch a v rámci bilaterálnych dohôd.
3. V tejto súvislosti zdôrazňujú, že konsolidácia a presadzovanie spoločných hodnôt a zásad, ku ktorým sa zaviazali, je kľúčovou prioritou a prispieva k rozvoju posilnených vzťahov medzi EÚ a partnermi. Väzbami vytvorenými prostredníctvom Východného partnerstva sa Európska únia a partnerské krajiny spolu stávajú silnejšími a sú tak schopné lepšie čeliť spoločným výzvam. Účastníci samitu sa zhodli na tom, že užšia spolupráca a progresívny a obsiahly politický dialóg sú kľúčom k riešeniu spoločných výziev a dosiahnutiu spoločných cieľov.
4. Účastníci zdôrazňujú, že je dôležité posilňovať odolnosť štátov, ekonomík a spoločností tak v EÚ, ako aj v partnerských krajinách, i úlohu Východného partnerstva v susedstve Európskej únie v tejto súvislosti, ako sa tiež uvádza v Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie a v revidovanej európskej susedskej politike.

5. Prostredníctvom Východného partnerstva sa podporuje dosahovanie kľúčových cieľov globálnej politiky, ktoré sú stanovené v programe OSN pre trvalo udržateľný rozvoj do roku 2030 zameranom na zabezpečenie správne riadených, prosperujúcejších a zodpovednejších spoločností, ako aj v Parížskej dohode o zmene klímy. Účastníci samitu uznávajú, že nepriaznivé vplyvy zmeny klímy sú jednou z najväčších výziev našej doby, ktorá si vyžaduje spoločné úsilie všetkých zainteresovaných strán. Potvrdzujú význam aktívnej občianskej spoločnosti a rodovej rovnosti, pokiaľ ide o uvoľnenie celého hospodárskeho a sociálneho potenciálu svojich spoločností, zlepšenie hospodárskeho rozvoja a posilnenie sociálnej súdržnosti.
6. Účastníci samitu sú naďalej hlboko znepokojení tým, že sa v mnohých častiach regiónu neustále porušujú zásady medzinárodného práva. Účastníci samitu vyzývajú na obnovenie úsilia o podporu mierového riešenia pretrvávajúcich konfliktov v regióne na základe zásad a noriem medzinárodného práva. Riešenie konfliktov, budovanie dôvery a dobrých susedských vzťahov je základom hospodárskeho a sociálneho rozvoja a spolupráce. Účastníci samitu vítajú úsilie EÚ a jej posilnenú úlohu EÚ pri riešení konfliktov a budovaní dôvery v rámci dohodnutých formátov rokovaní a procesov alebo na ich podporu, a to prípadne aj prostredníctvom prítomnosti v teréne.
7. Účastníci zdôrazňujú, že cieľom Východného partnerstva je vybudovať spoločný priestor demokracie, vzájomnej prosperity, stability a posilnenej spolupráce a že toto partnerstvo nie je namierené proti nikomu. Ak si prepojenia s inými partnermi vyžadujú širšie zapojenie a ak sa nimi prispeje k dosahovaniu cieľov konkrétnych činností a všeobecných cieľov Východného partnerstva, spolupráca môže byť v závislosti od jednotlivých prípadov otvorená pre tretie krajiny. Účastníci opätovne potvrdzujú zvrchované právo každého partnera zvoliť si úroveň ambícií a ciele, ktoré chce dosiahnuť vo svojom vzťahu s Európskou úniou.

8. Účastníci samitu vítajú výsledky, ktoré sa v rámci Východného partnerstva doteraz dosiahli, ako aj posilnenú diferenciáciu v bilaterálnych vzťahoch medzi EÚ a každou partnerskou krajinou. Rozsah a intenzita spolupráce závisí od ambícií a potrieb EÚ a partnerov, ako aj od tempa a kvality reforiem.
9. Účastníci samitu oceňujú, že v nadväznosti na rozhodnutie, ktoré hlavy štátov alebo predsedovia vlád EÚ prijali v decembri 2016, nadobudli v plnom rozsahu platnosť dohody o pridružení a prehĺbených a komplexné zóny voľného obchodu s Gruzínskom, Moldavskou republikou a najnovšie aj s Ukrajinou.
10. V tejto súvislosti účastníci samitu uznávajú európske ambície a európsku voľbu dotknutých partnerov, ako sa uvádza v dohodách o pridružení. V dohodách sa ustanovuje urýchlenie politického pridruženía a hospodárskej integrácie s Európskou úniou. Účastníci samitu vítajú, že EÚ podporuje ich vykonávanie. V tejto súvislosti nastal čas, aby sa pri zachovaní inkluzívnosti Východného partnerstva nadviazali s partnermi v rámci dohôd o pridružení/prehĺbených a komplexných zón voľného obchodu spoločné diskusie o pokroku, príležitostiach a výzvach, ktoré sa týkajú reforiem súvisiacich s pridružením, ako títo partneri požadujú, a to s cieľom uľahčiť úplné vykonávanie takých dohôd a zón.
11. Účastníci samitu vítajú, že sa popri samite podpísala Komplexná a posilnená dohoda o partnerstve medzi Európskou úniou a Arménskom. Účastníci vítajú dobrý pokrok v prebiehajúcich rokovaníach medzi Európskou úniou a Azerbajdžanom o novej rámcovej dohode. Oceňujú, že sa kritická angažovanosť EÚ voči Bielorusku stala komplexnejšou, a to aj v rámci koordinačnej skupiny EÚ – Bielorusko, dialógu o ľudských právach a dialógu o obchode.

12. Účastníci samitu vítajú, že EÚ naďalej podporuje Východné partnerstvo prostredníctvom úplného a cieleného využívania nástroja európskeho susedstva vrátane programov cezhraničnej spolupráce a ďalších dostupných finančných nástrojov. Finančná podpora, ktorú EÚ poskytuje svojim partnerom, bude podmienená konkrétnymi reformnými krokmi. Z prístupu EÚ založeného na stimuloch („viac za viac“) budú mať naďalej prospech tí partneri, ktorí v oblasti reforiem vyvíjajú najväčšie úsilie. Vo vonkajšom investičnom pláne sa stanovujú nové možnosti financovania, a to najmä prostredníctvom zriadenia Európskeho fondu pre trvalo udržateľný rozvoj, od ktorého sa očakáva efektívna mobilizácia významných investičných súm.
13. Účastníci so záujmom očakávajú ďalšie zvýšenie dynamiky a účinnosti našej rozšírenej a prehĺbenej spolupráce v rámci Východného partnerstva, a to so zameraním na konkrétne prínosy pre občanov. Pripomínajú, že je dôležité, aby sa zvýšilo povedomie verejnosti o programoch EÚ, ktorými sa k tomuto cieľu prispieva.
14. Účastníci samitu vítajú 20 cieľov stanovených do roku 2020, ktorých splnením sa transparentným a inkluzívnym spôsobom majú dosiahnuť hmatateľné výsledky, ako aj posilniť odolnosť [*ako sa uvádza v prílohe I*]. So záujmom očakávajú ďalšie posilňovanie spolupráce v rámci revidovanej mnohostrannej štruktúry Východného partnerstva [*ako sa uvádza v prílohe II*], ktorými sa budú lepšie podporovať politické ciele, na ktoré sa práca v partnerstve zameriava, vrátane spolupráce medzi partnermi. Budú rozvíjať integrovanejší prístup k tejto spolupráci, ktorý je viac participatívny, medzisektorový a zameraný na výsledky. Účastníci zdôrazňujú úlohu, ktorú pri poskytovaní politických usmernení týkajúcich sa angažovanosti v celej škále odvetví zohrávajú zasadnutia ministrov.

15. Účastníci samitu zdôrazňujú, že dobrá správa vecí verejných na všetkých úrovniach má kľúčový význam, pokiaľ ide o dôveru občanov v ich vlády. Vykonávanie reforiem v oblasti verejnej správy a súdnictva, ako aj boj proti korupcii sú v tejto súvislosti základom všetkých ostatných politík a majú rozhodujúci význam pre posilňovanie odolnosti. Účastníci konštatujú, že podporou bezpečnosti ľudí, ktorá závisí aj od vytvárania účinných, zodpovedných, transparentných a demokratických inštitúcií, sa zníži sociálna zraniteľnosť. Schopnosť partnerských krajín znášať tlaky, ktorým čelia, sa zlepši spoluprácou a podporou zo strany EÚ pri reforme sektora bezpečnosti, vykonávaní integrovaného riadenia hraníc, boji proti organizovanej trestnej činnosti, obchodovaniu s ľuďmi a pašovaniu, riešení neregulárnej migrácie, boji proti hybridným hrozbám, boji proti terorizmu a násilnému extrémizmu, a to aj prostredníctvom dialógu medzi náboženstvami a kultúrami, pri predchádzaní radikalizácii, zvyšovaní kybernetickej bezpečnosti a boji proti počítačovej kriminalite, posilňovaní prevencie katastrof a reakcii na ne a ich krízového riadenia. Účastníci samitu sa zhodli, že je dôležité, aby zainteresované partnerské krajiny a príslušné orgány EÚ pri riešení uvedených výziev účinne spolupracovali. Účastníci samitu zdôrazňujú, že v prípade potreby je dôležité posilniť bezpečnostný dialóg a spoluprácu v oblasti SBOP, a v tejto súvislosti vítajú hodnotný príspevok partnerov k misiám a operáciám EÚ.

16. Účastníci samitu sa domnievajú, že hospodársky a sociálny rozvoj a podpora procesu zmien sú jadrom spoločného úsilia o stabilitu a odolnosť v európskom susedstve. Vypracovaním zdravej hospodárskej politiky a regulačných rámcov, a to aj využitím úsilia EÚ a medzinárodných finančných inštitúcií, sa pomôže vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj konkurencieschopného, ekologického a digitalizovaného hospodárstva založeného na inovácii, pre pritiahnutie investícií, vytváranie pracovných miest, podporu inkluzívneho udržateľného rastu a zintenzívnenie obchodu s EÚ a medzi partnerskými krajinami, a to aj v záujme zintenzívnenia úsilia partnerov o plné využívanie existujúcich zón voľného obchodu. V tejto súvislosti vítajú výsledky 4. obchodného fóra Východného partnerstva, ktoré sa v októbri 2017 konalo v Tallinne. Mimoriadne dôležitá bude podpora malých a stredných podnikov, okrem iného tým, že sa im uľahčí prístup k úverom v miestnej mene, ako aj podpora lepšieho prístupu k vysokorýchlostnému širokopásmovému pripojeniu, pričom zvlášť dôležitý bude pokrok v snahe o zníženie roamingových poplatkov medzi partnerskými krajinami a prípadne v neskoršej fáze aj s EÚ. V tejto súvislosti sa účastníci samitu zhodli na spolupráci v oblasti harmonizácie digitálnych trhov s cieľom rozšíriť výhody jednotného digitálneho trhu aj do partnerských krajín.

17. Vzhľadom na význam pripojiteľnosti sú účastníci toho názoru, že lepšími a bezpečnejšími dopravnými spojeniami sa poskytujú nové príležitosti pre rozvoj a umožňuje lepšia komunikácia a výmeny informácií medzi Európskou úniou a partnerskými krajinami, ako aj medzi samotnými partnermi. Na základe pozitívneho vplyvu dohôd o spoločnom leteckom priestore s Gruzínskom a Moldavskou republikou účastníci samitu pripomínajú, že je dôležité v čo najkratšom čase uzavrieť dohodu o spoločnom leteckom priestore s Ukrajinou, a zároveň vyjadrujú podporu rýchlemu dokončeniu rokovaní o takýchto dohodách s Arménskom a Azerbajdžanom. Kladú dôraz na intermodalitu a interoperabilitu dopravných prepojení, lepšie prepojenia so sieťou TEN-T vo všetkých druhoch dopravy a vítajú podpísanie dohôd o porozumení na vysokej úrovni medzi EÚ a partnerskými krajinami, v ktorých sa vymedzujú orientačné mapy pre základné siete. Účastníci samitu uznávajú význam bezpečnej, udržateľnej, spoľahlivej a cenovo dostupnej energie pre všetkých a berú na vedomie význam bezpečnosti dodávok a diverzifikácie zdrojov energie, dodávateľov a trás a poukazujú na to, že na tento účel je potrebné konať v duchu solidarity a inkluzívnosti. Aktívna spolupráca s partnerskými krajinami pri vytváraní európskej energetickej únie je vítaná. Sú odhodlaní posilňovať energetickú bezpečnosť prostredníctvom prepojení a udržateľného využívania energetických zdrojov, ako aj zlepšenia energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov, znížiť závislosť a posilniť odolnosť. Účastníci tiež zdôrazňujú, že sa musia náležite dodržiavať najprísnejšie medzinárodné normy v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany životného prostredia.
- Účastníci samitu zdôrazňujú svoj záväzok prejsť na ekologickejšie, účinnejšie a trvalo udržateľné hospodárstvo a zlepšiť adaptáciu na zmenu klímy a snahy o jej zmierňovanie, ako aj riešiť environmentálne výzvy. Včasné vykonávanie mnohostranných dohôd a komplexných reforiem v týchto oblastiach má naďalej kľúčový význam.

18. Medziľudskými kontaktmi, a to aj prostredníctvom vzdelávania, mládežníckych, kultúrnych a vedeckých výmen, a mobilitou sa spoločnosti viac zbližujú. Účastníci samitu vítajú účinné vykonávanie bezvízového režimu pre Moldavskú republiku, Gruzínsko a Ukrajinu. So záujmom očakávajú, že sa posilní spolupráca a dosiahne ďalší pokrok v oblasti mobility, a to v bezpečnom a dobre riadenom prostredí, a vo vhodnom čase zváži začatie dialógu o liberalizácii vízového režimu s Arménskom za predpokladu, že sa vytvoria podmienky pre dobre riadenú a bezpečnú mobilitu vrátane účinného vykonávania dohôd o zjednodušení udeľovania víz a dohody o readmisii medzi dotknutými stranami. Účastníci očakávajú intenzívnejšiu angažovanosť so všetkými partnermi pri modernizácii systémov vzdelávania, výskumu a inovácie, ako aj pri zvyšovaní ich kvality výkonnosti a konkurencieschopnosti, a to pri zabezpečení dodržiavania už uplatňovaných práv osôb patriacich k národnostným menšinám, ako sa ustanovuje v dohovoroch OSN a Rady Európy a v súvisiacich protokoloch, ako aj nediskriminácie osôb patriacich k menšinám, rešpektovania rozmanitosti a pri plnom zohľadnení odborných posudkov orgánov Rady Európy pri reforme týchto systémov. Osobitný dôraz sa bude klásť na podporu a posilnenie postavenia mladej generácie, ako sa zdôraznilo na 3. fóre mládeže v rámci Východného partnerstva v júni 2017 vo Varšave, najmä pokiaľ ide o rozvoj ich zručností, občianskej angažovanosti a solidarity, zlepšenie akademickej mobility a o podporu ich zamestnateľnosti a ich podnikateľského ducha prostredníctvom komplexného rámca politiky v oblasti mládeže a balíka opatrení pre mládež, ktorý predložila EÚ.

19. Účastníci samitu zdôrazňujú dôležitú úlohu, ktorú zohráva dobre fungujúce mediálne prostredie a sloboda prejavu v demokratickej, odolnej a prosperujúcej spoločnosti. Uznávajú, že je potrebné zvýšiť podporu nezávislých médií, profesionality médií a mediálnej gramotnosti vo všetkých krajinách Východného partnerstva. Taktiež sa zhodli na tom, že je potrebné ďalej posilňovať úsilie o strategickú komunikáciu a pracovať na podpore zviditeľňovania spolupráce medzi EÚ a krajinami Východného partnerstva, ako aj zvyšovať povedomie verejnosti o dezinformovaní a odhaľovať ho. V tejto súvislosti vítajú príspevok 2. mediálnej konferencie Východného partnerstva, ktorá sa v septembri 2017 konala v Kyjeve.
20. Účastníci samitu opätovne potvrdzujú, že pre Východné partnerstvo je dôležité inkluzívne zapojenie všetkých častí spoločnosti. Sú odhodlaní posilňovať rovnosť medzi ženami a mužmi a postavenie žien, ako sa uvádza v akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť. Spolupráca s občianskou spoločnosťou, a to aj prostredníctvom fóra občianskej spoločnosti Východného partnerstva, a rozširovanie dosahu miestnych organizácií občianskej spoločnosti a sociálnych partnerov a ich cielená podpora sú neoddeliteľnou súčasťou tohto partnerstva, ako sa zdôraznilo na Konferencii občianskej spoločnosti Východného partnerstva, ktorá sa uskutočnila v októbri 2017 v Tallinne. Vítajú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú prostredníctvom Konferencie miestnych a regionálnych orgánov krajín Východného partnerstva pri dosahovaní cieľov partnerstva na úrovni riadenia, ktorá je najbližšie občanom. Účastníci samitu nabádajú na užšiu spoluprácu, dialóg a výmeny medzi parlamentmi v rámci Parlamentného zhromaždenia EURONEST, pričom v tejto súvislosti berú na vedomie, že predsedníctvo zhromaždenia EURONEST zriadilo ad hoc pracovnú skupinu pre dohody o pridružení.
21. Účastníci samitu so záujmom očakávajú nadchádzajúce zasadnutie samitu Východného partnerstva naplánované na rok 2019, na ktorom majú v úmysle preskúmať dosahovanie cieľov v oblasti Východného partnerstva, ako aj poskytnúť usmernenia na ďalšie posilnenie spolupráce v rámci Východného partnerstva.

Príloha I – 20 cieľov do roku 2020

Hmatateľné výsledky pre našich občanov sú jadrom našej angažovanosti v rámci Východného partnerstva. V rámci štyroch priorít dohodnutých na samite Východného partnerstva konanom v roku 2015 v Rige sa určilo 20 kľúčových oblastí s cieľmi do roku 2020. Posilnenie našej spoločnej odolnosti bolo usmerňujúcim kritériom pre výber konkrétnych cieľov.

20 cieľov do roku 2020 je koncipovaných ako pracovný nástroj vytvorený inkluzívnym spôsobom so všetkými zainteresovanými stranami. Zjednodušenou štruktúrou pre mnohostrannú spoluprácu v rámci Východného partnerstva sa bude podrobne a pravidelne monitorovať dosahovanie dohodnutých cieľov komplexným a systematickým spôsobom zameraným na výsledky, a to pri zabezpečení spoločnej zodpovednosti a spoločného záväzku a komplementárnosti s bilaterálnymi prioritami.

Prierezové ciele

1. Dynamická občianska spoločnosť má pre demokratickú štruktúru spoločnosti, transparentnú správu vecí verejných, rozvoj súkromného sektora, inkluzívny a udržateľný hospodársky rast, ochranu životného prostredia, sociálnu inováciu, mobilitu a medziľudské kontakty kľúčový význam. Občianska spoločnosť ako hnacia sila reforiem a podporovateľ zodpovednosti je pre vládu nevyhnutným partnerom. Posilnením technických odborných znalostí a riadiacich kapacít organizácií občianskej spoločnosti vrátane sociálnych partnerov sa v partnerských krajinách zvýši hodnota politického dialógu a rozhodovania zameraného na výsledky.

2. Rodovou rovnosťou a nediskrimináciou sa partnerským krajinám umožní v plnej miere využiť hospodársky a sociálny potenciál v rámci ich spoločností. Ďalej sa bude plne podporovať zvyšovanie povedomia v spoločnostiach partnerských krajinách o tejto oblasti v súlade s akčným plánom EÚ pre rodovú rovnosť na obdobie rokov 2016 – 2020, Dohovorom o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ako aj zásadami nediskriminácie. EÚ bude podporovať prijatie príslušných právnych predpisov a vytvorenie a posilnenie účinných orgánov pre rodovú rovnosť. Prostredníctvom programu Ženy v podnikaní sa budú posilňovať hospodárske vyhliadky pre podnikateľky.
3. Výsledkom posilnenej, jasnejšej a prispôsobenej strategickej komunikácie, a to aj prostredníctvom činností pracovnej skupiny Stratcom EAST, bude to, že občania v krajinách východného susedstva lepšie pochopia Európsku úniu a občania EÚ lepšie pochopia partnerské krajiny a Východné partnerstvo. Podporou plurality médií a ich nezávislosti v partnerských krajinách sa bude naďalej zlepšovať zodpovednosť, ako aj odolnosť proti dezinformovaniu.

Hospodársky rozvoj a trhové príležitosti

4. Potenciál rastu malých a stredných podnikov (MSP) partnerských krajín sa uvoľní prostredníctvom programu EU4Business, vhodných vnútroštátnych podporných programov, ako aj zlepšenia prostredia pre fungovanie MSP v partnerských krajinách. Inštitucionalizáciou dialógu medzi verejným a súkromným sektorom, podporou organizácií na podporu podnikania so zameraním na zákazníka a vytvorením novej siete pre regionálnu hospodársku diplomáciu na účely posilnenej podpory obchodu a investícií vo východnom susedstve sa bude naďalej posilňovať potenciál pre udržateľný hospodársky rast.

5. Nedostatky v prístupe k financiám a finančnej infraštruktúre sa budú riešiť s cieľom účinne dosiahnuť trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a transformáciu. Bude sa podporovať prehlbovanie a rozširovanie kapitálových trhov, a to aj prostredníctvom pilotných programov pre reformy kapitálových trhov. Na účely uľahčenia investícií a zvýšenia vývozu sa podporia účinné úverové registre a alternatívne zdroje financovania. Týmito reformami sa podporí rast úverov v miestnej mene v úzkej spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami.
6. Nové pracovné príležitosti na miestnej a regionálnej úrovni sa budú podporovať prostredníctvom vykonávania programov EÚ zameraných na diverzifikáciu hospodárskej činnosti a znižovanie rozdielov, najmä medzi mladými občanmi. Nová iniciatíva Primátori a starostovia za hospodársky rast pomôže mobilizovať miestne orgány na účely vykonávania inteligentných stratégií miestneho hospodárskeho rozvoja. Vykonávanie projektov regionálneho rozvoja, a to aj v oblasti poľnohospodárstva, ďalej pomôže tieto ciele dosahovať.
7. Harmonizácia digitálnych trhov medzi partnerskými krajinami a EÚ sa bude podporovať v rámci iniciatívy EU4Digital s cieľom odstrániť existujúce prekážky a bariéry pre celoeurópske online služby pre občanov, verejnú správu a podniky. V tejto súvislosti sa spolupráca zameria na podporu partnerských krajín pri posilňovaní nezávislosti národných telekomunikačných regulačných orgánov, harmonizácii pridelovania frekvenčného spektra a roamingových poplatkov, vykonávaní vnútroštátnych stratégií pre rozvoj širokopásmového pripojenia, kybernetickú bezpečnosť, digitálnu inováciu, interoperabilné služby elektronického zdravotníctva a digitálne zručnosti, ako aj pilotnom testovaní cezhraničných elektronických podpisov, elektronického obchodovania a digitálnych dopravných koridorov.

8. Podporovať sa bude obchod medzi EÚ a partnerskými krajinami, ako aj medzi partnerskými krajinami navzájom, a to aj prostredníctvom implementácie prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu s tromi dotknutými partnermi, a to Gruzínskom, Moldavskou republikou a Ukrajinou. EÚ bude diferencovaným spôsobom aj naďalej spoločne s každou partnerskou krajinou vrátane Arménska, Azerbajdžanu a Bieloruska rokovať o atraktívnych a reálnych možnostiach posilňovania vzájomného obchodu a stimulovania investícií tak, aby sa zohľadnili spoločné záujmy, reformovaná investičná politika, pokiaľ ide o ochranu investícií, ako aj medzinárodné obchodné pravidlá a medzinárodné normy súvisiace s obchodom, a to aj v oblasti duševného vlastníctva, a prispievalo sa k modernizácii a diverzifikácii hospodárstva.

Posilnenie inštitúcií a dobrá správa vecí verejných

9. Právny štát a protikorupčné mechanizmy sa posilnia prostredníctvom podpory vytvorenia a ďalšieho rozvíjania udržateľných štruktúr na účely predchádzania korupcii a boja proti nej, posilnenia transparentnosti a boja proti praniu špinavých peňazí. V tejto súvislosti sa budú podporovať účinné systémy pre majetkové priznania a pre vyhlásenia o konflikte záujmov s databázami s jednoduchým vyhľadávaním, opatrenia na vykonávanie platných medzinárodných odporúčaní týkajúcich sa financovania politických strán, nezávislosti orgánov pre boj proti korupcii, rozvoja právneho rámca a mechanizmov vymáhania a správy majetku, ako aj účinné nástroje pre finančné vyšetrovania.

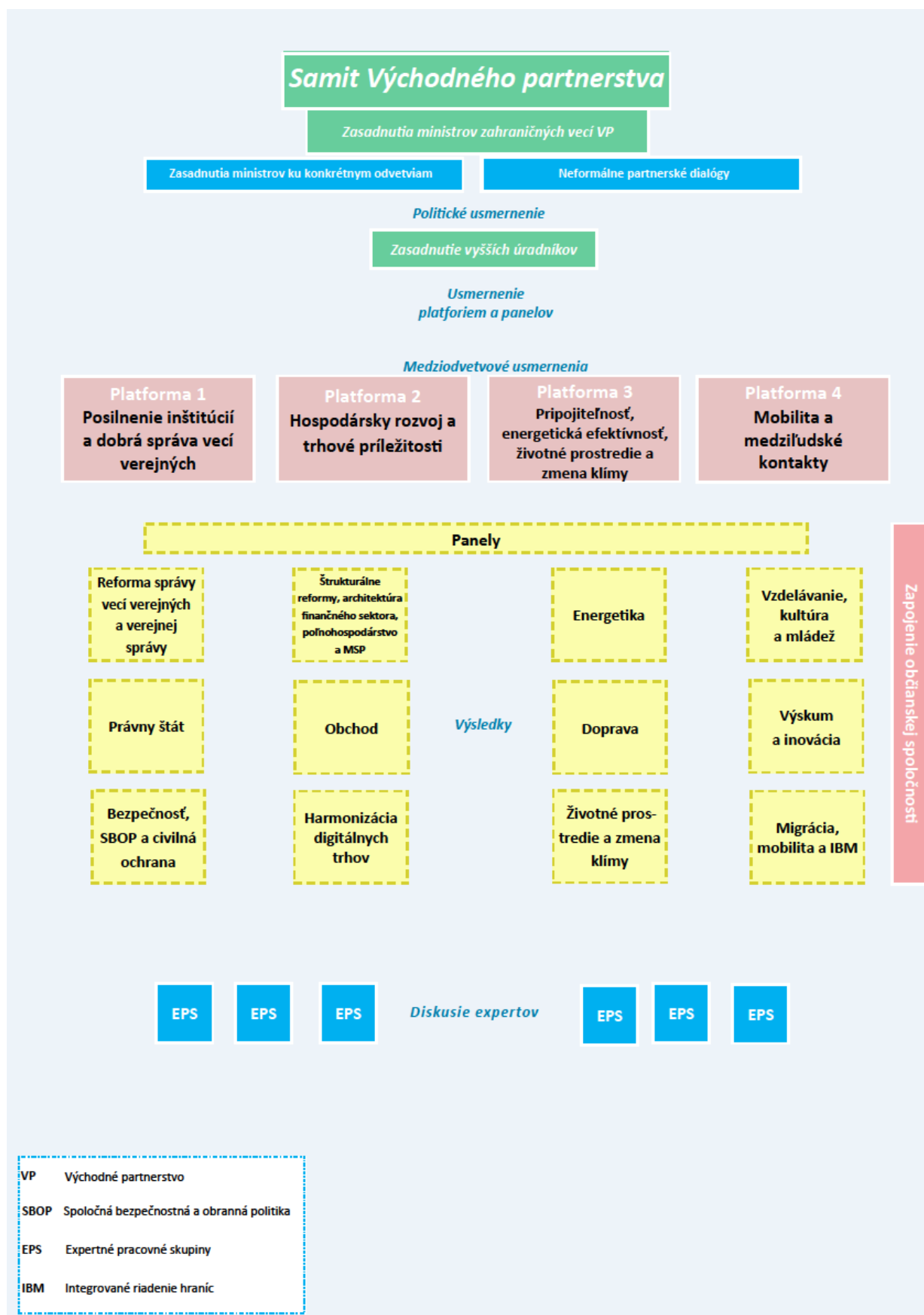
10. Kľúčový význam bude mať vykonávanie kľúčových reforiem v súlade s európskymi normami v oblasti nezávislosti, nestrannosti, účinnosti a zodpovednosti súdnictva vrátane zriadenia príslušných elektronických nástrojov, napríklad na pridelovanie prípadov na základe objektívnych a vopred stanovených kritérií. K budovaniu dôvery verejnosti v štátne inštitúcie sa prispeje dosiahnutými výsledkami transparentného náboru a povyšovania sudcov na základe zásluh, vykazovaním disciplinárnych konaní, lepším prístupom k spravodlivosti, komplexnou a účinnou odbornou prípravou sudcov, výrazným znížením počtu nevyriešených konaní v občianskoprávných aj trestných veciach a zlepšením výkonu rozsudkov, čo sa bude merať na základe vopred dohodnutého súboru ukazovateľov.
11. Kľúčový význam bude mať vykonávanie reformy verejnej správy v súlade s medzinárodnými zásadami s cieľom vytvoriť profesionálnu, odpolitizovanú, zodpovednú a etickú verejnú správu. Pokrok v tejto oblasti sa bude preukazovať stratégiami na vnútroštátnej úrovni v súlade s medzinárodnými zásadami, zlepšením právnych predpisov týkajúcich sa štátnej služby, prístupom verejnosti k informáciám, prístupnými správnymi orgánmi zameranými na službu, posilneným rozpočtovým dohľadom a zlepšeným inštitucionálnym rámcom pre oficiálne štatistiky. Preskúma sa možnosť vytvorenia systému *job-shadowing* (získavania pracovných skúseností pre štátnych zamestnancov pozorovaním zodpovedného pracovníka).
12. Vďaka užšej spolupráci v oblasti bezpečnosti a riadenia rizika katastrof budú partneri lepšie pripravení reagovať na krízy a katastrofy. V dôsledku podpory vrátane budovania kapacít na účely boja proti organizovanej trestnej činnosti budú partneri odolnejší proti hybridným hrozbám, a to aj pokiaľ ide o kybernetickú bezpečnosť a zmiernovanie chemických, biologických, rádiologických a jadrových rizík alebo rizík trestného, náhodného alebo prirodzeného charakteru. Posilnením dialógu o bezpečnosti a praktickej spolupráce v oblasti SBOP vrátane zlepšenia príležitostí na odbornú prípravu a budovania kapacít v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky/spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SBOP/SZBP) sa podporia príspevky partnerských krajín na európske civilné a vojenské misie a operácie.

13. Dosahovanie pokroku pri rozširovaní základnej transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) vrátane ciest, železníc, prístavov, letísk a vnútrozemských vodných ciest sa bude aktívne podporovať podľa orientačného akčného plánu pre dlhodobé investície s cieľom TEN-T dokončiť do roku 2030. Vykonávaním požadovaných prepojení na rozšírenej základnej sieti a odstraňovaním prekážok v logistickom reťazci, a to aj prostredníctvom zvýšenia efektívnosti existujúcich dopravných sietí, sa podporí uľahčenie dopravnej komunikácie, čím sa podporia aj hospodárske výmeny. Udržateľné a zvýšené toky prepravy tovaru sa uľahčia prostredníctvom efektívnejších postupov na hraničných priechodoch a obmedzením administratívnych, technických a iných prekážok. Dopravné prepojenia sa ďalej posilnia zlepšením bezpečnosti cestnej premávky a pokrokom v súvislosti s dohodami o spoločnom leteckom priestore.
14. Bezpečnosť dodávok energie sa zvýši prostredníctvom posilnenej prepojenosti plynovodných a elektrických sietí medzi jednotlivými partnerskými krajinami a medzi nimi a EÚ. Iniciatívou EU4Energy sa podporí vyššia miera účinnosti a transparentnosti trhov s energiou. Bude sa pokračovať v podpore prebiehajúcej spolupráce v rámci Energetického spoločenstva, čím sa východným partnerom pomôže pri plnení ich príslušných záväzkov. Preukázaním spoločného odhodlania a pokroku v tejto oblasti bude modernizácia ukrajinského systému prepravy plynu a zásobníkov, uvedenie južného koridoru zemného plynu do prevádzky a jeho ďalšie rozšírenie do Strednej Ázie, realizácia prepojenia plynovodu Ungheni-Kišiňov a Hermanowice-Bilče Volycja, posilnenie prepojenia elektrických sietí medzi Gruzínskom a Arménskom, ako aj vytvorenie podmienok pre potenciálnu integráciu energetických sústav Ukrajiny a Moldavska s európskou sústavou.

15. Prijmú sa rozhodné kroky s cieľom pokračovať na ceste k nízkouhlíkovému rastu odolnému proti zmene klímy, zvýšiť energetickú efektívnosť, využívať energiu z obnoviteľných zdrojov a znižovať emisie skleníkových plynov, a to v súlade s Parížskou dohodou o zmene klímy. Tieto kroky budú zahŕňať vykonávanie akčných plánov v oblasti energie z udržateľných zdrojov a klímy prostredníctvom programu Dohovoru primátorov a starostov, podporu MSP na účely udržateľnej efektívnosti, zabezpečenie synergií medzi programami EU4Business, EU4Energy a EU4Innovation, vyčlenenia financií pre ekologické investície, podporu prípravy národných stratégií znižovania emisií skleníkových plynov, ako aj zavedenie merania, vykazovania a overovania emisií na vnútroštátnej úrovni a ďalšie úsilie o rozvoj národných politík týkajúcich sa adaptácie.
16. Ochrana životného prostredia, zmiernovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu sa posilnia prostredníctvom zlepšenia hospodárenia s vodnými zdrojmi a cezhraničnej spolupráce, začleňovania cieľov v oblasti životného prostredia a klímy do odvetvových politík, rozvíjania dobrej správy v oblasti životného prostredia a zvýšenia informovanosti o životnom prostredí. Zabezpečí sa podpora prechodu na ekologickejšie a rozvinutejšie obehové hospodárstvo. Tvorba plánov manažmentu povodia, identifikácia environmentálnych rizík pre oblasť Čierneho mora, tvorba právnych predpisov pre strategické environmentálne posúdenia a posúdenia vplyvu, zlepšenie prístupu k environmentálnym údajom a podpora udržateľného využívania morských biologických zdrojov budú v tejto oblasti patriť medzi kľúčové opatrenia.

17. Pokrok v oblasti mobility sa bude podporovať prostredníctvom monitorovania pokračujúceho plnenia kritérií liberalizácie vízového režimu zo strany Gruzínska, Moldavskej republiky a Ukrajiny, ako aj tým, že v primeranom čase sa zváži – ak to podmienky umožnia – otvorenie dialógu o liberalizácii vízového režimu s Arménskom a Azerbajdžanom za predpokladu, že sa vytvoria podmienky pre dobre riadenú a bezpečnú mobilitu, a to aj prostredníctvom účinného vykonávania dohôd o zjednodušení udeľovania víz a dohôd o readmisii medzi dotknutými stranami, a ďalej prostredníctvom uzavretia dohody o zjednodušení udeľovania víz a dohody o readmisii s Bieloruskom. Naďalej sa bude podporovať vykonávanie existujúcich partnerstiev v oblasti mobility, okrem iného s cieľom zlepšiť riadenie migrácie v partnerských krajinách. Vykonávaním integrovaného riadenia hraníc prostredníctvom modernizovanej siete hraničných priechodov medzi jednotlivými partnerskými krajinami a medzi nimi a členskými štátmi EÚ sa uľahčí mobilita a zároveň zvýši bezpečnosť a prispeje sa k zvýšeniu obchodných tokov.
18. Podstatne sa zvýšia investície do zručností, podnikavosti a zamestnateľnosti mladých ľudí, a to najmä prostredníctvom posilneného „Balíka opatrení pre mládež“, ktorý predložila EÚ v rámci iniciatívy EU4Youth a ktorý bude obsahovať nový program mobility pre mladých ľudí, ako aj ciele činnosti prostredníctvom plánov angažovanosti mládeže s osobitným dôrazom na vodcovské schopnosti, mobilitu a kvalitu formálneho a neformálneho vzdelávania. Mladí ľudia a pracovníci s mládežou budú mať prospech z lepších príležitostí mobility v rámci programu Erasmus+. Účasťou partnerských krajín na programoch Erasmus+, Kreatívna Európa, COSME a Horizont 2020 sa pre univerzity, správne orgány, podniky, odborníkov, kultúrne a audiovizuálne subjekty, mladých ľudí, študentov a výskumných pracovníkov otvárajú nové príležitosti na mobilitu a prispieva sa k rozvoju kultúrneho a kreatívneho priemyslu. V relevantných prípadoch sa bude podporovať posilňovanie spolupráce v rámci programov EÚ.

19. Pri zohľadnení činností členských štátov EÚ sa zriadi Európska škola Východného partnerstva s cieľom poskytovať žiakom z partnerských krajín vysokokvalitné vzdelávanie, zvýšiť ich vzdelávacie a pracovné príležitosti, podporovať spoluprácu, multikultúrne porozumenie, toleranciu, rešpektovanie základných hodnôt a lepšie chápanie Európskej únie a jej angažovanosti v regióne, ako aj zlepšiť jazykové zručnosti. Sieť univerzít partnerských krajín sa zameria na excelentnosť vo vyučovaní.
20. Integrácia výskumných a inovačných systémov krajín Východného partnerstva a EÚ sa bude podporovať prostredníctvom novej iniciatívy EU4 Innovation zameranej na zvýšenie zamestnanosti a zlepšenie kariérnych vyhliadok výskumných pracovníkov, financovanie výskumu a inovácie na konkurenčnom základe a na podporu partnerstiev medzi výskumnými pracovníkmi a priemyselnými odvetvami. Úsilie sa bude zameriavať na zabezpečenie úplného prístupu príslušných partnerských krajín ku všetkým systémom financovania, ktoré sú v rámci programu Horizont 2020 určené pre jednotlivých výskumných pracovníkov. Reformami vnútroštátnych verejných systémov výskumu a inovácie sa zlepši dosahovanie výsledkov a zvýši konkurencieschopnosť. Integráciou do celoeurópskej siete GÉANT, ktorá prepája všetky vnútroštátne siete v oblasti výskumu a vzdelávania v celej Európe, sa bude naďalej znižovať digitálna priepasť.
-



Na zabezpečenie účinnosti novej zjednodušenej štruktúry Východného partnerstva a koherentnosti jeho opatrení pod strategickým riadením, ktoré sa stanovilo na samite a prostredníctvom politických usmernení zo zasadnutí ministrov, sa štruktúra platforiem teraz zmenila na medziodvetvové fóra, a to v súlade so štyrmi kľúčovými oblasťami spolupráce dohodnutými na samite Východného partnerstva, ktorý sa konal v roku 2015 v Rige. Platformy budú slúžiť ako rozhranie medzi výbormi (v rámci ktorých sa budú viesť podrobné diskusie) a zasadnutiami vyšších úradníkov (na ktorých sa budú poskytovať celkové usmernenia, zisťovať synergie a monitorovať celkový proces). Platformy budú poskytovať politické usmernenia pre prácu výborov a podávať správy na zasadnutiach vyšších úradníkov. Táto štruktúra Východného partnerstva sa bude realizovať prostredníctvom inkluzívneho procesu zameraného na výsledky. EÚ a partnerské krajiny sa dohodnú na pracovnom pláne a metodike zameranej na dosahovanie výsledkov, najmä pokiaľ ide o 20 cieľov stanovených do roku 2020. Občianska spoločnosť a prípadne aj sociálni partneri a podnikateľská komunita budú v plnej miere zapojení do obnoveného procesu a realizácie týchto cieľov.
